

esedésbe jött
lyázatot hir-
kik ezen
gy szabály-
et, — élet-
a — f. évi
tsák be.

300 korona,
nyolc napon
A születésen
nt 40 fillér.

er hó 11-én

Zsiros,

szolgabíró.

szolgabírájától.

ény.

sei járásához
üresedésben
télssel és a
ott látogatási
pábai állásra

a kik ezen
az 1903 :
értelmében
f. évi dec.

nyeket nem

v. hó 8-án.

osy Ignác,

bíró.

SEK

A

ÁL

BAN

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kon.
Félévre — — — — — 12 :
Negyedévre — — — — — 6 :
Egy hóra — — — — — 2 :
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1910.

XXXIX. évfolyam 263. szám.

Péntek, november 18.

A gazdasági élet föllendülése.

— november 18.

Ez e kormány még csak néhány hó-
napja igazgatja az országot. Ennek az
időnek is nagyobbik része azzal telt el,
hogy az új rendszer orvosolni kényszerült
a koalíció okozta bajokat. Mindössze két-
három hónap az, mely már konszolidálva,
új viszonyok közt telt el. És meg is ez a
rövid idő, mely a tisztító és alkotó munka
jegyében folyt le, ezek az új korszakot
jelentő hónapok, amelyek a Kben-kor-
mány nagy alkotó erejéről tesznek tanu-
bizonyosságot, elégségesek voltak ahhoz,
hogy az ország kiheverje azokat a gazda-
sági veszteségeket, amelyeket az elmúlt
aera súlyos éveiben szenvedett.

Sőt nemcsak kiheverte ezeket, hanem
új erőre is kapott. A gazdasági élet erei-
ben, a hosszú sorvasztó tespedés után,
ismét megindult a vérkeringés, új, fiatalos
lúktetéssel. A béke, a nyugalom, a mely
melegágya az okszerű és intenzív munkál-
kodásnak, felsegítette a lezüllesztett gaz-
dasági állapotokat. A konszolidált politikai
helyzet ismét lehetőséget adott a vállalko-
zásokra, a vállalatok fejlesztésére és új
vállalatok alapítására.

Semmi sem bizonyítja jobban az új
helyzet sikereit és jótékony hatását, mint
a tőkeemelések, új beruházások és az üz-
leti terjeszkedés mindenféle alakjairól nap-
ról-napra szárnyra kelő hírek. Hol az
egyik pénzintézetről vagy iparvállalatról
halljuk, hogy tőkét fölemeli, hol a má-
sikról. A bankok, részvénytársaságok új
vállalatokat készítenek létesíteni, új üzlet-
ágak kultiválására fektetnek súlyt. Valóság-
os gazdasági újjászületés ez, amely csak
most indult meg a dolgozó kormány mun-

kája nyomán. A nyugalom és biztonság,
melynek érzetét a koalíció hosszú uralma
sohasem tudta az országban fölkelteni,
lehetőséget ad a gazdasági föllendülésre,
az új vállalatok, gazdasági terjeszkedések
pedig új adóalapra engednek kilátást.
Pénzügyi és gazdasági körök örömmel
beszélnek a bekövetkezett jó viszonyról.

Az elmúlt hetek nagyobb tőkeemeléseit
nyomon követték más pénzintézeteink és
iparvállalataink tőkeemeléseinek és üzleti
terjeszkedéseinek hírei. Az Első Magyar
Általános Biztosító után a Fonciere követ-
kezett. Most pedig a Magyar Nyugdíjbizto-
sító Részvénytársaság vette tervbe 400.000
koronás alaptőkéjének egy millió koronára
való felemelését. Ez a tőkeemelés azért
válik szükségessé, mert a társaság föl-
akarja venni üzletkörébe az életbiztosítási
üzletágat is.

Küszöbön áll a Budapesti Polgári
Takarékpénztár egymillió alaptőkeemelése
is, amelylyel a takarékpénztár a visszleszá-
mitolási üzletét fogja fejleszteni.

Szembetűnő föllendülés mutatkozik a
Magyar Bank és Kereskedelmi Részvény-
társaság üzletkörében is, amelyet a rész-
vénytársaság okszerűen, keskenyvágyú
iparvasutak építésével kíván szélesíteni.

A Leszámitoló és Pénzváltó Bankról
is, ha talán még kissé korán is, de olyan
hírek szállingóznak, hogy ez a jelentékeny
pénzügyi intézet is foglalkozik a tőkeemelés
tervével.

De a kisebb ipari és kereskedelmi
vállalatok sem maradnak tétlenül. Érzik,
hogy kedvező változás állott be a magyar
közgazdasági élet terén és feltámad bennük
a vállalkozói kedv és a kockázat indokolt
bátorsága. Most már mernek befektetni, új
vállalatokba kezdeni. Szóval mindenki

megérzi az idők változását és ennek a
változásnak a hatását rövid időn belül meg-
fogja érezni az egész ország, mely most
eddig soha nem tapasztalt gazdasági föl-
lendülés előtt áll.

HIREK.

Tájékoztató.

November 19. Állandó választmány ülése.
November 22. Rendkívüli megyei közgyűlés.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel
6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van
hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől
3/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5 órától 7-ig
urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben
gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7 óráig nyitva van.

Az ingyenes olvasóhelyiség és köz-
könyvtár nyitva van minden nap déltől 5 órától este
10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig.
Könyvtára vasárnap, szerda, péntek déltől 5-7 óráig.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület
munkásgimnáziumának folyó havi előadásai:
November 22. 8-9-ig gazd. földrajz, 9-10-ig egészséggtan.
November 24. 8-10-ig fizika.
November 29. 8-9-ig gazd. földrajz, 9-10-ig irodalom.

IDŐJÁRAS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás jelentése.
November 18.

Barométer stílyedő, délután 1:38 órakor: 748.8 mm.
Hőmérséklet: maximum 12.0 C, min. —0.5 C. Csapadék:
— Felhőzet: Cu St. 10. Szélirány és erősség: SE. 5.
Jóslat a következő 24 órára: Száraz. Éjjeli fagy.
Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvastás
tűnteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül;
0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38
6 perctől másnap este 8 óra 38 percgig; csapadék reggel
óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percgig; felhőzet:
Ci = firtósfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb =
esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = bárányfelhő,
Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak
S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság,
0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szél erősség: 0 =
szélcsend, 8 = nagy vihar.

— A nagybecskereki esküdtbírószék elnökei.
A szegedi kir. ítéltábla elnöke az 1911-ik év
tartamára a nagybecskereki kir. törvényszéknel
szervezett esküdtbírószék elnökévé Alföldy Ede
törvényszéki elnököt, helyettesévé pedig J un k e r
János törvényszéki bírót jelölte ki.

A „TORONTÁL” tárcája.

Az ideál.

Vannak fiatal nők, kik első látásra meg-
dobogtatják szívünket s lázas izgatósságba hoz-
nak bennünket. Az én eszem és józan okosságom
is egyszerre oda lett, amint egy este a kávéház
előtt ülve, egy fiatal leányt láttam elöttem elha-
ladni. Felugrottam és követtem őt.

Nem volt egyedül. Egy feketébe öltözött
idősebb nő ment vele. Ugyan ki lehet? Egy kira-
kat előtt megállottak. Megszólítottam őket? Nem
mertem. Tovább sétáltak. Egyszerre, nem tudom
hogyan, eltűntek előlem, mintha csak a föld
nyelte volna el őket.

Futottam, mint a bolond, könyökeimmel
törve magamnak utat a járókelők közt, nem
törődve kifakadásaimmal; majd visszafordultam,
berontottam egy pár kávéházba, bebámeszkod-
tam az üzletekbe. Semmi!

A gondolat, hogy elvesztettem a bájos
teremtés nyomát, irgalmatlanul gyötört. Végre
nagy örömmel, újra megpillantottam őket. Most
már erősen feltettem magamban, hogy bármibe
kerül is, megtudom, hogy kicsodák.

Miután ide-oda ödöngöttem a Montmartre
külvárosban, felhaladtak a Martyrs utcán. A
lánykának kurta szoknyája volt s így látnom
lehetett a finom bokáit. Egy ízben egész közel
léptem hozzá és hozzá értem. Hátra fordult.
Láttam két szemét, rózsás ajkát... Oh, minő
gyönyör!... Végre egy ház előtt megállottak s
becsengettek. Most már tudtam, hogy ott laknak.

Másnap reggel már ott voltam azzal az
ürüggyel, hogy egy kiadó lakást nézek meg.
A házmesternéhez fordultam. Minő megera!
Bandzsál szemekkel, tátott szájjal, melyből sárga
fogai kilátszottak. Azt mondtam neki, hogy tet-
szik nekem a megnézett lakás, majd egy ezüst
pénzdarabot csuszátva kezébe, kérdezősködni
kezdtem tőle.

Oh, minő boldogság fogott el, mikor habo-
zás nélkül kijelentette, hogy ismeri a leány-
kát. Valóban ott lakik az édes anyjával, egy
művésznék az özvegyével, kit sok csapás ért.
Becsületes, tisztességes népek, nem élnek azonban
valami jó módban s bizonyára nem ártana nekik,
ha akadna egy jó barátjuk, ki anyagilag támo-
gatná őket.

Isteni házmesternő! Mennyire hálálkodtam
a szavaier!

— De, — tette hozzá, — miután nagyon
tisztességes nők, nem szabad elhamarkodni: a
dolgot...

Beláttam, hogy igaza van s másnap egy
hatalmas virágbokrétaival állítottam be s megbiz-
tam a házmesternőt, vigye föl az én szép ismer-
etlenemnek anélkül, hogy kilétemet elárulná neki.

A virágokat bonbonok, majd könyvek,
illatszerek, egy kosár finom bor, mert hallottam,
hogy a leányka egy kissé gyöngye, ékszer stb.
követte. Kedvemet leltem benne, hogy minél
szaporábbak legyenek titokzatos hódolataim;
valóságos Ezeregyéjszakának képzeltem a dolgot.
Alig értesültem valamely ajándék időszerű voltá-
ról, mikor este már ott termettem vele. Másnap
aztán a jó házmesternő értesített az ártatlan
leányka megdöbbenéséről, elragadtatásáról e mesés
ajándékok látára.

— Oh, uram, ismételte, tudja-e, hogy
nevezik önt ott fenn? ... Tündér király-
finak!

— Még nem mondott nekik semmit?
— Dehogyan! Hígyjen nekem, várja be a
kedvező pillanatot, amely nem késhet már
soká. De addig ne mutakozzék; mindent el-
rontana!

Tanácsait megfogadva, sohasem jártam arra
abban az időben, mikor megláthattak volna a
házmesternő. Kora reggel jelentem meg s a fok-
hagymás büzü odubán hallgattam a pompás hiru-
ket, melyek egész lelkemet felderítették.

Egy napon így szót hoztam a házmest-
ternő:

— Azt hiszem, hogy ezek a nők, kik bizony
nagyon szűken veszik ki részüket a földi örömkö-
ből, épen nem vennék rossz néven, ha jegyet
kaphatnának egy álarcos bála... Ime itt a
farsang... Ha szíves lenne nagyságod jegyhez
juttatni őket...

Eleinte haboztam meglepetésemben. De az-
tán elgondoltam, hogy ott talán magam is
beszélhetnék velők álarc alatt, mint ismeretlen.
— Azt hiszem, hogy megtehetem, mond-
tam. Lássuk csak... jövő szombat; a Paris-
Palaceban nagy álarcos bál lesz...

— Oh, milyen boldogok lesznek!... És ha
még jelmezt is méltóztatik nekik küldeni... csak
egyetlen egyet.

— Egy dominót?
— Igen, igen, azt... Dominót a kisasszony-
nak... Én takarítok nálok és láttam, hogy
a nagyságának van, de a kisasszonynak
nincsen.

Másnap két belépő jeggyel egy színjátszó
selyem-dominót küldtem még mindig névtelenül
a Martyrs utcába.

Ellenállhattam-e a kísértésnek, hogy elmen-
jek az álarcos bála? Egy óra tájban léptem be
dobogó szívvel. Hol van ő? Kerestem az ember-
áradatban, szemügyre vettem az összes dominó-
kat anélkül, hogy az ideálomét megpillanthattam
volna. Barátaim magukkal vonsoztak: kényszeri-
tettek, hogy pezsgőzsek velők. Cselhez kellett
folyamodnom s légyottot hozni föl ürtügyl, hogy
szabadulhassak.

A bőségesen fogyasztott pezsgő vakmerő
vállalkozásokra tüelt. Feledtem minden józan
okosságot, minden mérsékletet. Villogó szemekkel
törtem utat magamnak a csoportok közt. Az
illatok, a nevetések, a lökdösések, a sikongások,
a lopott csókok teljesen megrészegítettek. Hirte-
len éreztem, hogy elsápadok... Az én dominóm!
De, hol van a másik? A kicsike egyes-egyedül
volna hát? Bizonyosan elszakadt az anyjától a
tömegben.

— **Erzsébet királynő emléke.** Holnap ünneplik meg az egész országban néhai Erzsébet királynőnk nevenapját, mely alkalomból mint minden esztendőben, úgy az idén is az egyes tanintézetekben gyászünnepeket rendeznek. A róm. kath. piébánia-templomban holnap délelőtt 10 órakor nagy gyászistentisztelet lesz, amelyre hivatalosak az összes hatóságok, testületek és intézetek.

A róm. kath. templomban a gyászistentisztelet alkalmával az egyházi ének- és zenekar Gruber: „Requiem“-jét és „Libera“-ját fogja előadni.

A főgimnázium kápolnájában holnap reggel fél 9 órakor lesz a gyászistentisztelet, amely után az ifjuság az intézet tornacsarnokában gyűl össze, ahol gyászünnepeket rendeznek, melynek műsora a következő: 1. Himnusz. 2. Pósa Lajos: „A gödöllői erdő“, szavalja Pető Sándor VII. oszt. tan. 3. Szabolcska Mihály: „Sirnak a harangok“, szavalja Stefkovics Kálmán IV. oszt. tan. 4. Ünnepi beszéd, tartja Hegedűs János VIII. oszt. tan. 5. Radó Antal: „Éjjeli látogatás“, szavalja Bogcha Márion V. oszt. tan. 6. Sas Ede: „Temetés“, szavalja Zalán Tibor VII. oszt. tan. 7. Szózat.

A Magyar-utcai áll. elemi iskolában tartandó ünnep sorrendje: Reggel fél 9 órakor gyászmise, utána az I-ső fiu-osztály tantermében: 1. Himnusz. Éneklék a tanulók. 2. „Erzsébet napján“, írta Zsoldosné M. Hermin, szavalja Szilágyi Lajos III. oszt. tan. 3. „Sirnak a harangok“, írta Szabolcska Mihály, szavalja Wégling Aranka I. oszt. tan. 4. Emlékbeszéd, tartja Bakalovich Dóra állami tanítónő. 5. „Volt egyszer egy jó királyné“, írta Zsoldosné Hermin, szavalja Jedinák Pál IV. oszt. tan. 6. „Emlékezés Erzsébet királynéről“, szavalja Óváry János III. oszt. tan. 7. „A királyné álma“, írta Pósa L., szavalja Neff Katica II. oszt. tanuló. 8. „Emeljétek szobrot“, szavalja Weiterschan Antal IV. oszt. tan. 9. Szózat. Éneklék a tanulók.

— **Eljegyzés.** Tunner Alajos nagybecskereki szobrász eljegyezte Prokisch Gyula polgártársunk bájos és szeretetreméltó leányát, Nellykét.

— **Az építési bizottság ülése.** Nagybecskerek városi építési bizottsága ma délután fél 4 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen a miniszteriumtól leérkezett vágóhídi tervekkel foglalkozott. A bizottság határozatáról lapunk holnapi számában közlünk bővebben.

— **A piaristák névtára.** Most jelent meg a magyar kegyes tanítórend névtára az 1910—11-ik tanévre. A rend főnöke Magyar Gábor. A piaristáknak 26 rendháza van Magyarországon 404 taggal. A nagybecskereki házban öt rendtag

Közeledtem. Iboya illat — ismertem, áradt ki a dominó alól. Ez az illat örülttett. Vakmerőn utját állottam. Nagyon is merész lépésem elérítette, megállott, hátat fordított s menekülni igyekezett.

De már megfogtam. Szorítottam a szüzi karját, magamhoz vontam még gyermekes alakját. És ez az illat!

Beszéltem, bókákat mondtam neki. Magamon kívül voltam... Ő azonban szótlanul folyton menekülni erőlködött, azzal a titkos és bájos rémülettel, azzal az ösztönszerű felháborodással, mely az ártatlanság fegyvere. Én minden áron csókot akartam! Karjaim átfogták, megtört szorításom alatt és leest az álarca...

— Teringettél!... A házmesterné!

Bambán nézett rám sanda szemével. Megérttem mindent!... Pénzszomja mindjárt első találkozásunk alkalmával megértette velem, hogy belőlem szép pénzt lehet kisajtolni. Mesékkel áltatott, zsebre rakta az ajándékaimat, megitta a boromat s betetőzésül el vitte magát velem az álarcos hába.

Roppant düh fogott el. Megmarkoltam a dominót s egy rantással lehúztam róla. Undorító volt. Csupasz, mint a madárfiók, piszkos ingével, tarka perkal nadrágjában.

Legott egy sereg álarcos fogott közre bennünket. Üldözöbe fogták a menekülő banyát, utolérték, körül táncolták, míg én a falhoz dűlve darabokra téptem a dominót és hangosan zokogtam.

Paul Aréne.

van. 27 tanintézetben tanítanak s a rend vezetése alatt az 1909—10-iki tanévben összesen 9265 növendék részesült oktatásban, ami az előző esztendővel szemben 230 emelkedést mutat. A nagybecskereki főgimnáziumban a lefolyt tanévben 335 növendék volt. A rend tagjai közül a tanügy terén 246-an működnek, közülük egy: dr. Czirbusz Géza egyetemi nyilvános rendes tanár s aki jelenleg a budapesti ház tagja. A nagybecskereki rendház főnöke Balácsi József a főgimn. igazgatója, aki a rendi fegyelmi bizottságnak is tagja, tagjai: Palkovics Károly házi másodfőnök és lelkiatya, nyug. gimn. tanár, Farkas Ignác házi lelkiatya, Kovács Endre és Kalcsok Leó főgimn. hitszónok. A tanítórend által részint alapítványból, részint sajátjából díjazott és ideiglenesen alkalmazott világi helyettes tanárok Kozma Gyula és Vugrincsi Ferenc. A rendnek az elmúlt évben hét halottja volt.

— **A jövő évi állami ménék.** A város tanácsa legutóbb tartott ülésén Fülepp György városi bír. állatorvost, Klein Bernátot és Steyer Istvánt küldötte ki Verseczre, hogy ott a jövő 1911. évre itt szükséges állami ménéket kiválasszák. A bizottság ennek a feladatának eleget is tett és 9 darab állami ménét választott ki a jövő évi fedeztetési időnyre.

— **A kolera.** A mai napon a koléráról mindenhol csak kedvező hírek érkeznek. A Nagybecskereken megbetegedett két asszony állapotában ma reggelre lényeges javulás állott be s Kis Györgyné már egészen jól érzi magát, Vladulné pedig nyugodtan töltötte az éjszakát s reggelre szintén jobban érezte magát. Az orvosok erősen biznak abban, hogy most már mindkét asszonyt sikerül életben tartaniok. Az országos bakteorológiai intézettől ugyan még ma délelőtt sem érkezett meg a válasz, a rendőrség azonban ennek dacára is állandóan szigorú felügyelet alatt tartja a betegeket és a velük érintkező családtagokat s gondoskodik arról, hogy szükséges óvintézkedések a legpontosabban betartassanak. Románécskán ma újabb gyanus megbetegedés nem fordult elő, hasonlóképpen már tíz nap óta nem fordult elő gyanus eset Szerbeleméren sem s így a hatóság a zárlatot ott a mai napon már fel is oldotta. A Bégát, amely a legnagyobb valószínűség szerint szintén meg van fertőzve, szintén katonaság őrzi s a rendőrség újabb intézkedésére a muzslyai komp környékét is felügyelet alatt tartja a katonaság.

— **Hamis fejtegetés.** Az apa sétál a fiával az utcán.

— **Ajám, mi az: részeg?** — kérdezte naivul a gyerek.

— **Részeg?**... Amikor valaki annyit iszik, hogy berug.

— **Mi az berug?**

— **Berug?**... Amikor az ember egy helyett kettőt lát.

Az apa a Rózsa közelében demonstrálni akarta a tételt.

— **Látod azt a két embert, aki szemközt jön velünk?** Aki részeg, az négynek látja őket.

A fiú tágra meresztette a szeméit s aztán haljóslatu hangon mondta:

— **De papa, hisz az csak egy ember!**

Sunlight

Gyapju és flanellek részére nincs finomabb és tisztább módszer mint a **Sunlight szappan**

A Sunlight szappannal mosott gyapjuk összemenése vagy őszeszugorodása kívánzárva.

Kettős darab 30 fillérért. Nyolcszögletű darab 16 fillérért.

— **Katalin-bál.** A nagybecskereki iparoskör f. évi november hó 26-án zártkörű Katalin-bált rendez a Pest szálloda összes helyiségeiben. Az estély kezdete fél 9 órakor. Belpódi: személyjegy 1 kor., családijegy 2 kor. 40 fill.

— **Ragályos betegségek terjesztésében** nagy szerepe van a házi poloskának. Ha ezen veszedelmes férgektől alaposan meg akarunk szabadulni, úgy csak a Löcherer Cimexint használjuk, mert a Cimexinnel érintkező poloskák nyomban elpusztulnak; petéik pedig a Cimexin hatása folytán kiszáradnak s többé ki nem kelnek. — Löcherer Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Kapható: Kollárich gyógyszerárban Nagybecskereken és a készítőnél: Löcherer gyógyszerésznél Bártfán. 823—2016

A főhadnagy drámája.

Kihallgatások Muzsai János ügyében.

Mint Sze. edről jelentik, az ottani honvédkerületi hadbíró hét héten kezdte meg a tanúk kihallgatását Muzsai János honvédfőhadnagy ügyében.

Tóth Imre alezredes-hadbíró és Györfly László dr. főhadnagy-hadbíró Muzsai János ügyében kihallgatták, aki a hozzá intézett kérdések legnagyobb részére így felelt.

— **En a részletekről nem tudok semmit.** Önívületi, részeg állapotban voltam, azt se tudom, álmotam-e, vagy igazán elkövettem-e azt a rettenetes bűnt, amivel engem vádolnak.

Mikor Muzsai János a Gábiel nővérekkel való barátságáról kérdezték, ezeket mondta:

— **Jó, kedves rokonom voltam, a legjobb rokoni viszonyban voltam az egész családdal.**

— **Volt valami közelebbi viszony ön és Gábiel Rózsi között?** — kérdezte a vizsgálatot vezető főhadnagy.

— **Egyéb viszony nem volt köztünk, mint olyan, amilyen rokonok között lehetséges.**

— **Mi volt indító oka a gyilkosságnak?**

Muzsai, valahányszor a „gyilkost“ említi előtte, összeressen. Kétségbeesetten csak ennyit mond:

— **Semmire nem tudok visszaemlékezni.** Olyan részeg voltam, amilyen még soha az életben nem lehettem. Okom sem volt olyan szörnyű bűn elkövetésére.

Vallomásával szemben Sás Lajos rendőrbíró vizont azt vallja, hogy midőn ő kocsiba tetette, a főhadnagy ezeket mondta:

— **Nem halt meg? Akkor megegyeszer belelövök...**

A mostani tanúk kihallgatások során legelőször a közvetlen tanúkat hallgatták ki. Elsősorban Muzsai Aladár postatisztet, a főhadnagy bátyját, aki szintén nem tudja, mi oka lehetett öccsének a tett elkövetésére. A postatiszt azt állítja, hogy Muzsai János nagyon sokat ivott. Kihallgatták még Mixich György kávést, annak feleségét, cselédjét, a bárkocsist, aki Muzsai kocsin vitte a rókusi állomáshoz.

A tanúk egy része azt vallotta, hogy a főhadnagy nem volt olyan részeg, hogy nem tudott volna cselekedetéről, sőt annyira tudott, hogy a gyilkosság után meg akart szökni Szegedről.

A kihallgatások legérdekesebb napja tegnapi volt. Tegnapi délelőtt hallgatta ki ugyanis a hadbíró Gábiel Rózsi két nővérét, Mariuskát és Kornélt. Mindkettőn egyező vallomást tettek.

Emondák, hogy Muzsaiék anyai ágon másodunokatestvérek és a főhadnaggyal mindig jó viszonyban voltak. Muzsai János igen sűrűn látogatta meg a Gábiel-családot, a Gábiel nővérek és Muzsai között kizárólag rokoni viszony állott fenn. Pajtásoknak és szerették egymást, de csak úgy, mint rokonok.

— **Jellemes és kedves rokon volt Muzsai János mindig.** Egyformán szeretett valamennyiünket és soha tisztességtelen ajánlatokat nem tett. Szerelemről pedig, amelyet akár a Rózsi, akár mi irántunk érzett volna, szó sem lehetett, hiszen többször említette előttünk, hogy nemsokára lesz neki már jó, kis felesége, egy urileány, akit nagyon megszeretett. Azt is említette, talán másfél hónappal ezelőtt, hogy most még kilumpolja magát, aztán, ha megnősül, a feleségének otthonának és katonai hivatásának szenteli életét.

Ezeket a kedvező dolgokat vallották ma a Gábiel nővérek Muzsairól. A hadbíró még néhány napig folytatja a tanúk kihallgatását, azután a vizsgálat anyagát az ítélőszék elé terjeszti. Valószínűleg már december végén itélkeznek Muzsai János fölött.

SZALLITÁSI, BIZOMÁNYI, INCASSO FIOK-ÜZLET MEGNYITÁS NAGYBECSKEREKEN

Iroda: Szerb hitközségi palota.
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139.

PERL MÓR ÉS FIA : SZALLITÓK

Iroda: Szerb hitközségi palota
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139

Elvállalunk minden a szállítási szakma körébe vágó megbízást. Eszközünk mindennemű szállításokat helyben és vidékre, továbbá butorszállításokat saját patent butorszállító kocsijainkban, valamint mindennemű beraktározásokat saját raktárainkban. Beraktározandó árukra előleget nyújtunk.

482x200.124

ALAPITATOTT 1863. FŐÜZLET SZEGEDEN. ALAPITATOTT 1863.

TÁVIRATOK

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, nov. 18. (A „Torontál“ eredeti. táv.) A képviselőház ma folytatta a polgári perrendtartásról szóló törvényjavaslat tárgyalását, amely körül ma is élénk vita folyt. Mivel pedig az eddigi jelek szerint a vita még nagyobb arányokat fog ölteni, úgy, hogy sokkal tovább tart el, mint amennyire számítottak, a kormány az idő előrehaladott voltára való tekintettel hétfőn meg fogja szakítani a perrendtartás vitáját s az indemnitás véteti tárgyalás alá.

A mai ülést negyed 11 órakor nyitotta meg Berzevicy Albert elnök s miután előadta elnöki jelentéseit, napirend előtt Kelemen Samu szólalt fel, aki legutóbbi beszédében a kereskedelmi és váltótörvényszék elnökének kinevezésére vonatkozó szavait magyarázta. Kijelentette, hogy miután szavait úgy értelmezték, mintha ő belső családi ügyeket vitt volna a fórumra, ez az értelmezés helytelen, mert ő semmiféle családi dolgot nem említett.

Miután még Polónyi Géza, aki a törvényszék elnökét kinevezette, részletesen ismertette a kinevezést, majd Kelemen Samu röviden válaszolt s ezzel a napirend előtti nyilatkozatok végét értek.

Ezután áttértek a polgári perrendtartásról szóló törvényjavaslat vitájának a folytatására.

Szabó István gazdapárti a javaslatról szólva azt mondja, hogy abban a legfontosabb az, hogy a szóbeliségen alapozzék. Fejtegeti a kisemberek érdekeit s kéri a minisztert, hogy ne változtassa meg a 31-ik szakaszt.

Utána Polónyi Géza szólal fel s hosszú beszédben fejtegeti és bírálja a javaslatot. Örömmel üdvözlöi azt a jelenséget, hogy itt a pártszempontok eltűnnek, mert itt valóban nem szabad a pártszempontoknak megnyilvánulni. Ő is arra kéri a minisztert, hogy a 31-ik szakaszt hagyja meg eredeti mivoltában. Azt mondja, hogy a szakasz módosítására irányuló mozgalomnak vezetői, Vázsonyi Vilmost, Sándor Pált és társait csak önös érdekek vezetik. Részletesen fejtegeti tovább is még álláspontját s kibeszéli az egész ülést.

Az új fiumei kormányzó.

Budapest, nov. 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint a hivatalos lap mai száma közli, a király gróf Wittenburg Márk fiumei kormányzó-helyettest, Fiume kormányzójává nevezte ki.

A munkapárt és a polgári perrendtartás.

Budapest, nov. 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A nemzeti munkapárt tegnap este folytatta a polgári perrendtartás tárgyalását. A tanácskozáson felszólalt Tisza István gróf is, aki kijelentette, hogy semmiféle közérdekű szempont nincs amiért a 31-ik szakaszt pártkérdéssé tegyék. Ha pártkérdéssé teszik, akkor ő rászavaz a módosított szakaszra, ha azonban nyílt kérdés marad, akkor az eredetire szavaz. Felszólalt az értekezleten Kuen-Hédervary gróf miniszterelnök is, aki hozzájárul Tisza felfogásához.

Az indemnitás.

Budapest, nov. 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint hiteles forrásból jelentik, a kormány hétfőn megszakítja a perrendtartás vitáját s az indemnitásról szóló javaslatot véteti tárgyalás alá.

A tanítók mozgalma.

Budapest, nov. 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az állami tanítók ma délelőtti 9 órakor tartották meg országos gyűlésüket helyzetük orvoslása érdekében az új városbáza disztermében. A gyűlésen az ország minden részéből nagy számmal jelentek meg az állami tanítók s elhatározták, hogy memorandumot intéznek a kormányhoz és a képviselőházhoz, amelyben kifejtik kívánásaikat és kéri azoknak teljesítését. Délben a tanítók 300 tagu küldöttséggel tisztelegtek Berzevicy Albert házelnöknel, aki igen kedvezően nyilatkozott kéréseikről.

Tolsztoj.

Budapest, nov. 18. (A „Torontál“ eredeti táv.) Szentpétervári jelentés szerint Tolsztoj fia azt táviratozta oda, hogy apja állapota súlyos ugyan, de javulás észlelhető nála.

A vérbaj széruma.

Budapest, nov. 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Frankfurtból jelentik Ehrlich tanár 606-os preparátumának általános forgalombahozatalát egyelőre még bizonytalan ideig nem engedi meg, miután számos recidiva fordult elő.

Határidő-üzet.

Budapest, nov. 18. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárathor a következő árakat jegyezték:

Buza (novemberre)	22
Rozs (áprilisra)	15.84
Zab (áprilisra)	16.56
Tengeri (májusra)	11.28

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Dr. Oetker

sütőpora

és receptjei biztosítanak a tejeskenyer, sütemények és tészták kitűnő sütéséről és minden háziasszony, aki **Dr. Oetker-féle sütőport** használ örömet fogja lelteni a sütésben és meggyőződést szerezhet magának arról, hogy a sütőpor használatára 922(1)—2.1 félannyi munkával **kétszeres eredményt** jelent. Receptkönyvek minden üzletben ingyen, vagy ingyen és bérmentve **Dr. A. Oetker, Baden-Wien.** Stammhaus Bielefeld.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről. Érvényes 1910. október 11-től.

Érkezik:

a) **A nagybecskereki pályaudvarra:**
 Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 28 p.
 Pancsováról: délután 5 óra 15 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5:16 ó
 Szegedről: (motorkocs) d. e. 10 óra 21 perc.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.
 Szécsányból: este 6 óra 40 perckor.

b) **A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:**
 Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: est
 8 óra 15 perc.
 Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon regg
 8 óra 30 perc.
 Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.
 Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 25 p
 délután 4 óra 10 perc, este 9 óra 34 perc.
 Szécsányból: este 6 óra 29 perckor.

Indul:

a) **A nagybecskereki pályaudvarról:**
 Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 15 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 40 p.
 Szegedre: (motorkocs) délután 1 óra 20 perc.
 Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.
 Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 15 p.
 Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára
 reggel 3 óra 35 perc.

Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 2 óra 25 p
 délelőtt 11 óra 55 p., délután 5 óra 25 perc.
 Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e.
 11 óra 38 perc.
 Szécsányra: reggel 6 óra 31 perckor.

Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasár
 napon 2 óra 10 p. délután.
 Temesvárról—Módosig: minden kedden, pénteken és vasár
 napon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.

Módosról—Zombolyára: minden kedden, pénteken és vasár
 napon délután 1 óra 50 perckor.
 Zombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasár
 napon délután 5 óra 20 perc.

Szécsány—Versecz: minden csütörtök és vasárnapon reggel
 5 óra 30 perckor.

Közgazdaság.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken ma megtartott heti vásár alkalmával:

buza	50 klgr.	9.10 korona
kétszeres		6.—
rozs		6.—
árpa		5.20
zab		7.—
kukorica (uj)		4.20
repce		9.50
széna I.		7.—
II.		6.—
szalma I.		5.—
II.		5.—
burgonya 1 klgr.		—10
disznóhus I.		1.80
II.		1.70
marhahús I. 1 klgr.		1.20
II.		1.12
borjúhús I.		1.56
II.		1.60
juhús		1.08
zsir		1.68

Hirdetések.

Bvk. 912/1+10. sz. 963—1.1

Arverési hirdetmény.

A hódmezővásárhelyi kir. járásbíró-ságnak 1910. évi Sp. II. 689/3. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbíró-ságnak 1910. évi V. 1246. számú végzése folytán Weisz Márton és fia hódmezővásárhelyi lakos javára 431 kor. 72 fillér tőkekövetelés és jár. erejéig elrendelt biztosítási, kielégítési végrehajtás folytán 1910. évi október hó 15. napján lefoglalt és 623 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Nagybecskereken Erzsébet-tér 7. sz. a. leendő megtartására határidőül 1910. évi november hó 19-ik napjának d. e. 10 órája kiűzetik, az 1910. évi V. 1246/2. sz. alatt kelt végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: butorok és egy zongora.

Nagybecskerek, 1910. évi nov 5.

Kiss István,

kir. jbir. végrehajtó.

321125. F. IV. 1910. M. kir. államvasutak.

Arverési hirdetmény.

A kézbesíthetlen küldemények a vasuti üzlet-szabályzat 81. §-a értelmében az alább felsorolt állomások teheráru raktáraiban, délelőtt 9 órakor a következő napokon fognak azonnali készpénzfizetés mellett, nyilvánosan eladatni:

Pécsi állomáson	f. évi nov. 23.
Pozsonyi állomáson	nov. 23.
Budapest dunaparti teherudvaron	nov. 23.
Győri állomáson	nov. 22.
Szabadkai állomáson	nov. 17.
Ujvidéki állomáson	nov. 18.
Pápai állomáson	nov. 23.
Kassai állomáson	nov. 17.
Losonczy állomáson	nov. 22.
Miskolc—gömöri pályaudvaron	nov. 21.
Eszéki állomáson	nov. 23.
Szegedi állomáson	nov. 16.
Temesvár—Józsefváros	nov. 17.
Debreceni állomáson	nov. 23.
Szatmárnémeti állomáson	nov. 24.
Kolozsvári állomáson	nov. 25.
Nagyvárad állomáson	nov. 24.
Aradi állomáson	nov. 14.
Békéscsabai állomáson	nov. 15.
Zágrábi állomáson	nov. 18.
Fiumei állomáson	nov. 17.
Sátoraljaúj helyi állomáson	nov. 18.
Szolnoki állomáson	nov. 25.
Brassói állomáson	nov. 24.

Budapest, 1910. évi október hó.

1590—X 13

Az igazgatóság.

(Utánnymás nem díjazatik.)

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK A

„TORONTÁL“

KIADÓHIVATALÁBAN

Árlejtési hirdetmény.

Torontálszécsány község képviselő-testülete Torontálvármegye törvényhatósági bizottságának jóváhagyása mellett **községi orvosi lakás építését** határozta el.

Az ezzel kapcsolatos munkák biztosítása céljából **f. évi december hó 9-én délelőtt 10 órára** a község háza tanácstermében tartandó nyílt versenytárgyalás hirdetik és pedig az alábbi feltételek mellett:

1. A versenytárgyaláson minden hazai iparos részt vehet.
2. Az építési munkák az átadástól számított 8 nap alatt megkezdendők és 1911. évi július 1-ig befejezendők.
3. Ezen munkákra zárt ajánlatok is elfogadtnak, ezek azonban 1 korona bélyeggel látandók el és zárt borítékban legkésőbb a kitűzött nap délelőtt 9 órájáig a községi bírónak nyújtandók át. Később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.
4. Az ajánlathoz az előírányzott 12.518 kor. 63 fillér összeg 5%-ának megfelelő bántpénz melléklendő.
A nyílt versenytárgyaláson résztvevők kötelesek ugyanily összegű bántpénzt a községi bíró kezéhez lefizetni.
5. A szóban forgó munkálatra vonatkozó költségvetés és tervrajz alulirott hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthető
6. A munka elnyerője a munka teljesítéséhez csakis a magyar szent korona országai területén előállított anyagot és berendezési tárgyat használhat fel, a munkához pedig csak magyar honos műszaki erőket, iparosokat és munkásokat alkalmazhat.
7. Munkát elnyerő vállalkozó 5%-os bántpénze a közszállítási szabályzat B/8. pontja értelmében biztosíték címén a jótállási határidő lejártáig visszatartatik. Jótállási határidő a felülvizsgálat napjától számított egy év és valamennyi munkára vonatkozik.
8. Ajánlat tehető külön-külön a kö-

müves-, ács- és asztalosmunkára, de mindháromra együttesen is.

9. A munka elnyerője köteles a vonatkozó tervrajz és költségvetés díja fejében 188 kor. összeget a községnek megtéríteni.
10. A községi képviselőtestület a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon dönt.

Torontálszécsány, 1910 nov. 13-án.
Községi előljáróság.

955-3.2

UBOR

dr. Brájjer Lajos szőlőjéből.

Literje 36 krajcár.

Kapható: Zápolya-utca I. szám alatt (a házmesternél).

942-x 4

1202. sz. 1910.

958-2.2

Hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy Tomasevác község határában 1 db 4-5 évesnek látszó, szürke szőrű, balszarván nyomtatott H. D. és hátsó ballábán ismeretlen bélyeggel ellátott **ökör** bitangásba vétetett. A tulajdonos alulirott község előljáróságánál jelentkezhetik s tulajdonjogát beigazolhatja. Ha a tulajdonjogát beigazolni képes tulajdonos nem jelentkezik, az állat mint gazdtalan jószág **f. évi december hó 13-án** nyilvános árverésen el fog adatni.
Tomasevác, 1910 november hó 16.
A község előljáróság

Szálloda-átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a

„PEST“-SZALLODÁT

november hó elején átvettem, a modern kor igényeinek megfelelőleg átalakítottam s azt **vasárnap, f. hó 20-án este**, Rácz Péter elsőrendű zenekarának közreműködése mellett

Unnepélyesen megnyitom

Elsőrendű **Pilseni söröket**, valamint valódi Demkó-féle **magyarádi**, kiskörösi zöld **rizlingi borokat** mérem ki a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom **elsőrendű magyar konyhamat**. — Szobáim tisztaságára nagy súlyt fektetek. Abonenseket úgy a házban, mint azon kívül szívesen elfogadok. Ajánlom **ujjonnan diszitett nagy termemet** mulatóságok, bankettek és lakodalmak megtartására.

A nagyérdemű közönség irányomban tanúsított jóindulatát és b. pártfogását továbbra is kérve

vagyok kitünő tisztelettel

BOBEK GYÖRGY,

„Pest“-szálloda bérlelője.

961-2.1

Fedett kocsiszin.

Téli istálló.

9684. sz. 1910.

A törökbecsei jár. főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törökbecsei járásához tartozó Tarras községben üresedésben levő s 288 korona évi fizetéssel és a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjakkal javadalmazott **községi bábai állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1908: XXXVIII. t.-c. 27. és 28. §§-ai értelmében kellően felszerelt kérvényüket **f. évi dec. hó 1-ig** hozzám nyujtsák be.

A később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Törökbecse, 1910. évi nov hó 8-án.

Dr. Csávósy Ignác,

főszolgabíró.

958-3.3

TORONTÁLI CIPŐGYÁR

FILLANGÓ VÉDJEGY

NAGYBECSEKEREK.

Torontáli strapa cipők
frt 3.75

Téli cipők
Torontáli cipők

Téli ingek

Téli nadrágok

Téli kesztyűk

Téli harisnyák

Sétabotok

Kézimunka kiállítás

Benó Testvérek ezelőtt **A. F. Kokits**

divat-, rövid- és cipőáruháza

Telefon 201.

Alapított 1870.

641-200.78